

Apoteket Örnen.

1889.

I anledning af en i mars 1888 hos Kungl. Maj:t gjord ansökan utaf personer bosatta i den s. k. Vasastaden om anläggande af ett nytt apotek inom öfre Norrmalm i Stockholm, hvilken ansökan förordats af i saken hörda myndigheter, hemställde medicinalstyrelsen i afgifvet utlåtande i mars 1889, att ett nytt apotek med personligt privilegium finge anläggas invid eller norr om Odengatans södra gatulinie samt invid eller väster om Norrtullsgatan under namnet »Örnen». Med afslag på de ansökningar, som ingifvits dels af innehafvaren af apoteket Kronan och dels af innehafvaren af apoteket Markattan i Stockholm, att få förflytta sina respektive apotek till den för det begärda apoteket föreslagna platsen, bestämde Kungl. Maj:t d. 28 juni 1889, att ett nytt apotek med namnet »Örnen» skulle inrättas inom de af medicinalstyrelsen föreslagna gränserna.

Privilegium å anläggandet af nämnda apotek tilldelades d. 18 april 1890 föreståndaren för apoteket i Alingsås H. G. O. Enell, hvilken d. 23 sept. 1891 öppnade detsamma i huset nr 10 Karlbergsvägen.

Det privilegievärde, efter hvilket apoteket Örnen skall utgöra bidrag till amorteringsfonden, bestämdes för de första 5 åren till 50,000 kronor och därefter till 65,000 kronor.

ENELL, HENRIK GUSTAF OLOF. Född d. 13 sept. 1850 å Vallby fidekommiss i Skirö socken af Jönköpings län.

Föräldrar: Regementsskrifvaren vid Kalmar regemente ANTON GUSTAF ENELL, född d. 19 dec. 1812, död d. 17 aug. 1862, och HEDVIG JAQUETTE NORDENSKJÖLD, född d. 6 jan. 1821, död d. 1 sept. 1868.

Efter föregående undervisning dels i hemmet, dels 1860—62 vid Heléns privatskola i Vimmerby, idkade E. en kortare tid studier vid Eksjö läroverk och därefter vid högre elementarläroverket i Falun till dec. 1867, då han afgick från öfre afdelningen af läroverkets sjätte klass. Den 1 dec. s. å. antogs han till elev å apoteket i sistnämnda stad, aflade d. 12 dec. 1870 farmacie studiosi-examen därstädes och var fortfarande anställd å samma apotek till sept. 1872. Under tiden efter studiosi-examen biträdde E., hvilken tjänstgjorde å apoteket som laborant, detsammans ägare, den kunskapsrike apotekaren F. W. Helleday, vid utförandet af analyser å järn, järnmalmer m. m. Höstterminen 1872 inskrefs E. vid farmaceutiska institutet, vid hvilket han läsåren 1873—75 tjänstgjorde som amanuens i kemi. Han biträdde sommaren 1874 professor O. Sandahl med ordnandet af en exotisk (brasiliansk) växtsamling, tjänstgjorde under öfriga mellanterminer å apoteken Vasen och Enhörningen i Stockholm och i Falun samt aflade d. 30 jan. 1875 med höga betyg apotekarexamen. Till vårterminens slut bestred E. sin amanuensbefattning vid institutet, hvarjämte han biträdde å apoteket Morianen i Stockholm. Han var därefter anställd som laborant å apoteket Nordstjärnan i Stockholm från juli 1875 till d. 15 mars 1882 och förestod från d. 1 april 1882 till samma dag 1891 apoteket i Alingsås, där han äfven bedref en ganska betydande odling af medicinalväxter.

Den 18 april 1890 undfick E. personligt privilegium å anläggandet af det apotek, som under namnet Örnen skulle inrättas å öfre Norrmalm i Stockholm, och d. 23 sept. 1891 öppnade han detta i ett af honom inköpt hus, n:r 10 Karlbergsvägen.

Enell tillhörde 1896—1911 apotekarsocietetens direktion och var 1909—11 societetens ordförande. Han utsågs 1894 af medicinalstyrelsen till ledamot af den för utarbetande af svenska farmakopéens 8:de upplaga tillsatta kommittén och är sedan 1902 ledamot af den s. å. inrättade permanenta farmakopé-kommittén. Af apotekarsocieteten erhöll han 1893 uppdrag att tillsammans med apotekarne C. G. H. Thedenius och R. Luhr utarbeta en ny upplaga af *Pharmaca composita*, och 1909 att tillsammans med apotekarne C. F. V. Schimmelfennig och E. L. Hyltén utarbeta ett 2:a supplement till densamma. Suppleant i styrelsen för amorteringsfonden för apoteksprivilegier 1897 och ledamot af densamma sedan 1904.

Inom farmaceutiska föreningen har E. varit mycket verksam och där innehaft följande uppdrag: sekreterare 1873—75, ordförande 1891—1902 och vice ordförande 1904—05, hvarjämte han 1880—82 samt 1903 var ledamot af föreningens styrelse.

Vid Nordiska farmaceutmötet i Stockholm 1897 var E. utsedd till vice ordförande och 1910 var han Sveriges officiella representant vid internationella apotekarkongressen i Bryssel.

Såväl under sin vistelse i Alingsås som sedermera i Stockholm har E. tagits i anspråk för åtskilliga kommunala uppdrag. På förstnämnda plats var han 1886—91 ledamot af stadens hälsovårdsnämnd och af dess fattigvårdsstyrelse. I Stockholm har han under flere år varit ledamot af bevillningsberedning och taxeringsnämnd, ledamot af Adolf Fredriks församlings kyrko- och skolråd samt det senares kassaförvaltare. Efter nämnda församlings delning har han oafbrutet varit ledamot af den nya församlingens, Gustaf Vasa, kyrkoråd och kyrkovärd samt kassaförvaltare för dess skolråd. Stadsfullmäktig 1900—1912, ledamot af hälsovårdsnämnden sedan 1906 samt ordförande i dess upphandlingskommitté, kassadirektör sedan flere år vid Stockholms stads epidemisjukhus och ledamot af styrelsen för sjukhuset S:t Göran samt sedan 1912 sistnämnda styrelses ordförande och kassadirektör.

Bland uppdrag af mera enskild art äro: ledamot af styrelsen för aktiebolaget Nordstjärnans mineralvattenfabrik samt af styrelsen för Rydö bruks- och fabriksaktiebolag.

Enell har utöfvat en rätt betydande författarverksamhet och utgaf redan 1880—81 sitt den svenska apotekarsocieteten tillägnade arbete: *Framställning och pröfning af de Skandinaviska farmakopéernas preparater*, 824 s. 8:o, hvilket, i afsevärd mån grundadt på af förf. gjorda erfarenheter och rön under hans tjänstgöring som laborant å apoteket Nordstjärnan i Stockholm, på sin tid var till stort gagn för de studerande vid farmaceutiska institutet.

I det af E. M. Ekbohrn 1877 (ny upplaga 1885) utgifna arbetet: *37,000 (resp. 40,000) främmande ord och namn i Svenska språket* har E. skrivit en stor del af däri förekommande artiklar. Dessutom återfinnes i Farmaceutisk tidskrift ifrån 1876, i Meddelanden från farmaceutiska föreningen, i Nordisk farmaceutisk tidskrift 1894—96, i Svenska läkarsällskapets förhandlingar och i Pharmaceutische Zeitung sammanlagdt närmare ett åttiotal uppsatser af E., till största delen originalaf-

handlingar i kemi. Tillsammans med C. G. H. Thedenius och R. Luhr utgaf han 1896 2:dra upplagan af *Pharmaca composita* och tillsammans med C. F. V. Schimmelpfennig och E. L. Hyltén 1912 ett 2:a supplement till densamma.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1892. Hedersledamot af farmaceutiska föreningen vid dess 50-års-jubileum d. 9 dec. 1911 och af Société de Pharmacie d'Anvers 1910. Ledamot af »Commission provisoire internationale» för »Federation internationale pharmaceutique», konstituerad i Bryssel 1910. Prisdömare vid internationell täflan i Bryssel 1910 angående förslag till inrättande af apotek (hvarvid Sverige tillerkändes 1:sta pris). R. N. O. 1901.

Gift d. 23 april 1883 i Falun med EMMA ADELAIDE MARGARETA ÖST, född d. 18 maj 1857, dotter till grosshandlaren ANDERS ÖST och ADELAIDE KRISTINA KATARINA WESTIN.

Barn: CARL HENRIK, född d. 15 febr. 1885, död d. 1 april 1891; — ANNA ADELAIDE WILHELMINA, född d. 22 sept. 1886, gift d. 5 jan. 1909 med löjtnanten vid K. flottan grefve GÖSTA CARL ALBERT EHRENSVÄRD, född d. 15 febr. 1885; — HARALD GUSTAF HENRIKSSON, född d. 8 jan. 1888. Löjtnant vid K. flottan; — OLOF TAGE HENRIKSSON, född d. 21 april 1890, död d. 4 maj s. å.; — LILIAN MARGARETA, född d. 6 jan. 1896; — HERBERT ASSAR HENRIKSSON, född d. 28 juli 1900, död d. 4 juni 1908.

Genom såväl kunskaper som praktisk duglighet intager apotekare Enell en mycket framstående plats inom apotekarkåren. Särskildt har han visat sig som en skicklig laborant, och hans insats i arbetet på de senaste utgifna upplagorna af Svenska farmakopén har varit betydande.